

Onderwerp: Startnotitie minimabeleid 'Arm in Arm'

Ons kenmerk: 12RV000002

Programma(speerpunt): Samenleven

Nummer:

Elst, 20 maart 2012

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

Na de evaluatie van het minimabeleid, vastgesteld door de raad in augustus 2011, bieden wij u de startnotitie aan over hetzelfde onderwerp. De titel luidt: 'Arm in Arm'.

De startnotitie inventariseert de problemen die tot een herijking nopen. Er is sprake van grote structurele overschrijding van de gemeentebegroting en regelingen leiden niet tot het gewenste effect. Bovendien is de armoedeval zichtbaar, want de gemeentelijke inkomensversterking weerhoudt uitkeringsgerechtigden om loon uit arbeid te aanvaarden. Tussen achttien en vijfenzeestig speelt de armoedeval een rol.

De startnotitie 'Arm in Arm' geeft de richting aan waarin oplossingen gevonden kunnen worden. Het rijk verplicht de raad op een aantal onderdelen tot het vaststellen van regelgeving dan wel beleid. Het betreft bijvoorbeeld de opdracht om een verordening in te richten voor jeugd. Regelingen kunnen versoberen en kunnen wellicht in elkaar schuiven. De tegenprestatie in de vorm van inzet door vrijwilligerswerk biedt eveneens mogelijkheden.

Wij verzoeken u in te stemmen met de richting die de startnotitie minimabeleid 'Arm in Arm' verwoordt.

2. Waarom naar de raad

De raad stelt het gemeentelijk minimabeleid vast. Deze startnotitie informeert de raad over de richtingen, schetst de aanleidingen (problemen) en randvoorwaarden (rijksregelgeving).

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Het raadsbesluit van 30 augustus 2011 vermeldt de hoofddoelstelling voor het gemeentelijke minimabeleid. Daar voegt de startnotitie drie componenten aan toe: vermindering armoedeval, aansluiting bij rijksregelgeving en rekening houden met de grenzen aan de gemeentebegroting. Samenvattend:

Zorg ervoor dat inwoners met de laagste inkomens meedoen aan de samenleving, zonder drempel op te werpen om loon uit arbeid te aanvaarden, binnen de mogelijkheden die het rijk stelt en binnen de financiële grenzen die de gemeentebegroting biedt.

Uitwerking volgens het gestelde in deze startnotitie zou kunnen betekenen, als de overschrijding van € 200.000 voor 640 huishoudens wordt geneutraliseerd, dat per huishouden ongeveer € 25 per maand minder beschikbaar zal staan. De uitwerking in beleid zal rekening houden met tempo waarin en wijze waarop dit zal plaatsvinden.

De effecten in onze gemeente bleken volgens de evaluatie niet goed meetbaar. De stimulans tot meedoen (lidmaatschap; actieve inzet) was niet zichtbaar. Het is gewenst om bij het nieuwe minimabeleid hiervoor aandacht te hebben.

Het rijk beperkt de bewegingsvrijheid van de gemeente. Hoofdstuk 3 van de WWB, dat de Bijzondere Bijstand regelt, kende een aantal mutaties in 2011. De gemeente mag geen collectieve regelingen voor inkomensondersteuning aanbieden. Een aantal zaken (jeugd; meedoen) moet de gemeente door middel van een verordening vastleggen. De beleidsvoorstellen houden vanzelfsprekend met die voorwaarden van het rijk rekening.

4. Argumenten en alternatieven

Er bestaan alternatieve beleidsmaatregelen voor de wijze waarop wij de opdracht (nieuw minimabeleid) kunnen inrichten, die mogelijk de doelstelling (inwoners met laagste inkomens moeten mee kunnen doen) binnen bereik brengt. De twee Cliëntenraden (WWB en WMO) kunnen ons bijstaan bij de uitwerking ervan. Wij legden de twee Cliëntenraden de contouren van de startnotitie voor met de vraag of men zich erin kon vinden en bij de uitwerking ervan betrokken wil zijn. De Cliëntenraad WMO deelt mee dat men zich in de contouren kan vinden en dat men graag betrokken wil zijn bij de uitwerking. De Cliëntenraad WWB formuleert een aantal voorwaarden waaraan het gemeentelijk beleid moet voldoen. De afstand tussen thuis en de locatie van de tegenprestatie mag niet meer dan 45 minuten reistijd in beslag nemen, de looptijd naar de opstapplaats openbaar vervoer mag niet meer dan tien minuten bedragen en de kosten van de tegenprestatie zijn voor rekening van de gemeente. Men is tegen een versoering van langdurigheidstoelage en declaratiefonds.

De structurele overschrijding moet geneutraliseerd worden, een tegenprestatie in de vorm van vrijwillige inzet lijkt alleszins redelijk en minima moeten echt kunnen meedoen aan de samenleving. Uitsluiting van minima is voor onze gemeente geen optie. Het college werkt het beleid uit en betreft daarbij de twee Cliëntenraden.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De startnotitie schetst de contouren voor de oplossingen:

- *Versoering van regelingen.*
De evaluatie bood daartoe al suggesties. Het blijkt dat regelingen elkaar overlappen. De grote overschrijding kan de gemeente inperken door regelingen samen te voegen, bijdragen te beperken of zelfs te schrappen. De inkomens- en vermogenscriteria zouden voor alle regelingen gelijklopend moeten zijn, tot en met de 'kijtschelding gemeentebelastingen'.
- *Scheiding van doelgroepen.*
De armoedeval speelt geen rol bij jeugd en bij ouderen. De ondersteuning voor inwoners in deze leeftijdscategorieën kan er anders uitzien dan de financiële ondersteuning van inwoners met een sollicitatieplicht.
- *Ondersteuning met andere methoden.*
Het stimuleren van minima om mee te doen aan de samenleving, kent andere vormen dan alleen de financiële ondersteuning. Dat kan ook 'in natura' of met vouchers. Het is waard om deze andere methoden en vormen uit te werken. De gemeente is bij de uitwerking en de eventuele uitvoering afhankelijk van de medewerking van externe partijen.
- *Ondersteuning met tegenprestatie*
De wet biedt de mogelijkheid om een tegenprestatie te verlangen, indien een huishouden (financiële) ondersteuning bij de gemeente aanvraagt. De tegenprestatie kan ook onderdeel zijn van het re-integratietraject van betrokkene(n) en in hoogte afhankelijk zijn van de plaats op de participatieladder.

